

dr hab. prof. UJ Dorota Dąbek
Katedra Prawa Administracyjnego
Uniwersytet Jagielloński

Kraków, 12 maja 2023r.

Recenzja

**rozprawy doktorskiej mgr Karoliny Kulińskiej-Jachowskiej
pt.: „Instytucja tłumaczenia w funkcjonowaniu administracji publicznej”**

*przygotowanej pod kierunkiem naukowym
prof. dra hab. Jerzego Supernata (promotor)
oraz dr Łukasza Piusa (promotor pomocniczy)*

W wykonaniu uchwały Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z 17 kwietnia 2023 r., powołującej mnie na recenzenta w przewodzie doktorskim Pani mgr *Karoliny Kulińskiej-Jachowskiej*, przedkładam recenzję rozprawy doktorskiej pt.: *„Instytucja tłumaczenia w funkcjonowaniu administracji publicznej”*, Wrocław 2023, ss. 518, z pozytywną oceną i z wnioskiem o wyróżnienie oraz podjęcie dalszych czynności w przewodzie doktorskim.

W uzasadnieniu sformułowanej powyżej oceny oraz wynikających z niej wniosków, przedstawiam szczegółowe uwagi dotyczące recenzowanej rozprawy.

I. Ocena wyboru tematu i celów pracy

Bardzo wysoko oceniam wybór tematu rozprawy doktorskiej. Autorka przedmiotem swoich badań objęła zagadnienie całkowicie dotychczas pomijane naukowo w polskiej doktrynie prawa administracyjnego i nauki administracji, wybrany temat jest bowiem zupełnie nowy w polskim piśmiennictwie. Zagadnienie tłumaczenia w polskiej literaturze było dotąd jedynie bardzo ogólnie sygnalizowane, najczęściej przy okazji analizowania kwestii związanych z zakresem uprawnienia do posługiwania się swoim językiem ojczystym imigrantów lub cudzoziemców w kontaktach z polskimi urzędami. Tłumaczenie jako instytucja w kontekście funkcjonowania administracji publicznej nie było natomiast dotychczas szerzej analizowane. Recenzowana rozprawa doktorska, podejmująca tak nowatorski i ważny temat, stanowi zatem wypełnienie luki istniejącej w polskiej doktrynie.

Wybrany temat ma przy tym, co należy szczególnie mocno podkreślić, fundamentalne znaczenie dla praktyki działania współczesnej administracji. Nie sposób bowiem przecenić wagi tłumaczenia dla prawidłowości funkcjonowania administracji publicznej w dobie multicytrycznego systemu źródeł prawa i narastającej globalizacji administracji. Wybierając taki temat Autorka stanęła zatem przed szansą sformułowania wniosków o uniwersalnym charakterze, znajdujących zastosowanie w procesie stanowienia i stosowania prawa administracyjnego we wszystkich jego obszarach, a więc kwestii podstawowych dla funkcjonowania współczesnej administracji publicznej.

Za wyjątkowo trafne uznać należy założenie badawcze przyjęte na wstępie o rozróżnieniu języków urzędowania administracji publicznej oraz języków prawa administracyjnego i faktycznej wielojęzyczności jej otoczenia oraz roli tłumaczenia w kształtowaniu więzi językowych w procesach stosowania

i stanowienia prawa. Trafne są także wskazane we Wstępie cele (cel nadrzędny i cele cząstkowe) oraz planowane płaszczyzny i kierunki badań. Sposób ich sformułowania, w tym w szczególności sposób ujęcia tzw. celów operacyjnych uświadamia, jak wielką dbałość o zapewnienie pełnej wszechstronności, dogłębności i precyzji zamierzonych badań wykazuje Autorka przystępując do tych badań. Już zatem ze Wstępu widać, że jest ona w pełni profesjonalnym i dojrzałym badaczem, mającym bardzo precyzyjnie określony cel i wizję sposobu jego realizacji.

Autorka wskazuje we Wstępie (str. 12), że celem nadrzędnym prowadzonej w pracy analizy jest ustalenie określonego przez prawo celu i funkcji tłumaczenia w różnych sferach funkcjonowania administracji publicznej. Efektem końcowym ma być dowiedzenie tezy badawczej, że tłumaczenie jest instytucją prawną niezbędną dla funkcjonowania administracji publicznej w europejskiej przestrzeni prawnej (str. 15). We Wstępie Autorka doprecyzowała zatem użyte w tytule dysertacji sformułowanie „instytucja” wskazując, że ma na myśli instytucję prawną.

Sformułowany „nadrzędny” cel badawczy trafnie dotyka sedna tytułowego zagadnienia, dowodząc dojrzałości naukowej Doktorantki, celnie identyfikującej główne zagadnienie badawcze.

Mając świadomość przekrojowości i obszerności badanej problematyki Autorka zapowiada, że dla realizacji tego celu przedmiotem analizy nie będą regulacje administracyjne z elementem transgranicznym z punktu widzenia przedmiotowego, co należy w pełni zaaprobować. Zasadnie Autorka skoncentrowała swoją uwagę na czynnikach determinujących konieczność skorzystania przez organy administracji publicznej z tłumaczenia oraz następnie na prawnych granicach swobody językowej podmiotów administrowanych w życiu publicznym, a w dalszej kolejności na innych relacjach związanych z

językiem (relacjach z krajowymi organami administracji innych podmiotów i innych źródeł prawa: międzynarodowych, unijnych, transgranicznych itd.).

Zapowiedziany obszar badawczy jest bardzo szeroki, co należy ze szczególną mocą zaakcentować i bardzo pozytywnie ocenić. Przedmiotem planowanych badań ma być bowiem zarówno oparta na konstytucyjnych i unijnych zasadach (językowych praw człowieka i niedyskryminacji językowej, polskiego języka urzędowego i wielojęzyczności Unii Europejskiej) analiza samej tytułowej instytucji prawnej tłumaczenia, jej charakteru prawnego, treści normatywnej, funkcji, granic i skutków, ale również refleksja nad granicami swobody językowej w życiu publicznym z uwzględnieniem języków naturalnych i urzędowych oraz wielopoziomowości i multicentryczności administracji.

Treść Wstępu dowodzi, że Autorka ma świadomość szerokiego znaczenia tłumaczenia jako instytucji podkreślając m.in., że każde tłumaczenie tekstu prawnego jest zarazem jego wykładnią. Już zatem w drugim akapicie pracy wychodzi poza samo tytułowe „funkcjonowanie” administracji, które mogłoby sugerować jedynie praktykę jej działania wskazując, że tłumaczenie w kontekście przynależności badacza do określonej konstelacji językowej, determinując jego horyzont poznawczy – jest „najbliższym przyjacielem komparatystyki”, a więc niezbędnym czynnikiem rozwoju nauki administracji, gdyż nie jest on możliwy bez zdolności do pogłębionej konceptualizacji pojęć i zjawisk odbiegających od wyobraźni prawnej i językowej badacza (str. 9-10).

Takie ujęcie tytułowego zagadnienia uważam za bardzo wartościowe i twórcze. Podjęta przez Autorkę próba analizy o tak szerokim i kompleksowym charakterze, systemowego spojrzenia na relację i wzajemne przenikanie się języków naturalnych i urzędowych, w tym m.in. języków prawa unijnego i prawa państw członkowskich, doprecyzowania i rozwiązania fundamentalnych problemów administracyjnoprawnych związanych w tłumaczeniami prawnymi i prawniczymi, daje doskonałą podstawę dla sformułowania w pełni miarodajnych

i cennych wniosków ogólnych, o podstawowym znaczeniu dla całego obszaru działalności administracji publicznej na temat roli tłumaczenia, w tym zwłaszcza jego instrumentalnej i gwarancyjnej, ale też optymalizacyjnej i prawotwórczej funkcji. Stanowi to zatem doskonałą bazę dla dokonania systemowych ocen i sformułowania wniosków o charakterze de lege ferenda, zmierzających do prawidłowego ustalenia granic ingerencji tłumacza w treść tłumaczonego aktu, uwzględniających wymogi praworządności, a zatem zapewnienia realizacji wartości państwa prawnego.

Uważam zatem, że Autorka podjęła się bardzo ambitnego zadania przygotowania rozprawy na wyjątkowo ciekawy i nowatorski temat. Stopień trudności podjętego zadania niewątpliwie potęguje fakt, że założona perspektywa badawcza obejmuje relacje krajowe, unijne oraz międzynarodowe, co wymaga szerokiego spojrzenia i odwołania się do dorobku zarówno krajowego, jak i unijnego i międzynarodowego.

W moim przekonaniu z postawionych sobie celów Doktorantka wywiązała się znakomicie, o czym szerzej będzie mowa poniżej.

II. Metoda badań

Autorka we Wstępie precyzyjnie wskazuje nie tylko cele pracy, ale także metody, które zamierza wykorzystać dla ich realizacji zapowiadając, że w pracy posłuży się będzie głównie metodą formalno-dogmatyczną, a pomocniczo metodą historyczną i komparatystyczną oraz subsydiarnie metodami właściwymi dla przekładoznawstwa i socjolingwistyki (str. 15-17).

Zastosowane w pracy metody badań nie budzą zastrzeżeń, zostały prawidłowo dobrane i wykorzystane. W znacznej większości, zgodnie z zapowiedzią, w pracy wykorzystano metodę formalno-dogmatyczną, ale prawidłowo skorzystano również z pozostałych metod badawczych

zapowiedzianych we Wstępie, w tym w szczególności z metod właściwych dla innych dziedzin nauki niż nauki prawne. Dzięki temu praca jest wielowymiarowa, czerpiąc refleksje także z dyskursu prowadzonego w innych dziedzinach nauki oraz, pomocniczo, także ustaleń empirycznych. Ilustrację tej wielowymiarowości stanowi choćby zaczerpnięte z socjolingwistyki pojęcie demokracji etnolingwistycznej, celnie wykorzystane przez Autorkę do opisanía zależności językowych w ramach przestrzeni językowej, jej cech i granic (s. 42 i nast.).

III. Systematyka pracy

Autorka zaproponowała podział analizowanych w rozprawie zagadnień na siedem podstawowych wątków ujętych w osobnych rozdziałach, których układ i zawartość są w pełni prawidłowe.

Systematyzacja tekstu jest wielopoziomowa, w ramach rozdziałów są wyróżnione punkty, w ich ramach podpunkty, a w podpunktach dalszy ich podział. Głębsza lektura pracy pozwala docenić tak szczegółową systematykę, dzięki której czytelnik z ogromną precyzją jest prowadzony przez tok wywodu.

Przyjęty układ pracy zapewnia przejrzystość i logiczny ciąg rozważań i wydaje się optymalny z punktu widzenia realizacji założonych celów badawczych, z jednym jedynie zastrzeżeniem dotyczącym wątpliwości wynikających z umieszczenia ustaleń pojęciowych dotyczących tytułowego tłumaczenia dopiero w Rozdziale 3, o czym szerzej będzie mowa poniżej.

Zaletą pracy jest też zawarte w Zakończeniu zwięźczone całości ogólnymi wnioskami podsumowującymi.

IV. Zakres i sposób wykorzystania literatury i orzecznictwa

Praca została oparta na wyjątkowo bogatej bibliografii, obejmującej ponad 300 pozycji polskiej i zagranicznej. Autorka sięgnęła też do bardzo wielu

orzeczeń, przede wszystkim Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Naczelnego Sądu Administracyjnego i wojewódzkich sądów administracyjnych, częściowo także do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego.

Ilość i dobór oraz głębokość analizy literatury i orzecznictwa są imponujące. Literatura i orzecznictwo przywoływane są w samym tekście, a także w przypisach. Sposób cytowania jest poprawny. Przytaczana literatura i orzecznictwo zostały wykorzystane do rzeczywistej dyskusji naukowej, na jej podstawie Doktorantka formułuje bowiem własne opinie i oceny.

Nie mam najmniejszych wątpliwości, że Autorka w pełni dowiodła umiejętności odpowiedniego wykorzystania dorobku doktryny i judykatury. Zamieszczony na końcu pracy wykaz literatury i orzecznictwa pozwala ocenić ogromny wkład i zaangażowanie Autorki w przygotowanie dysertacji. W wykazie końcowym bibliografię podzielono, wyróżniając osobno pozycje bibliograficzne wykorzystane przy opracowywaniu poszczególnych rozdziałów, co potwierdza dużą staranność Autorki w opracowaniu tekstu i dbałość o strukturalne uporządkowanie tekstu. W wykazie tym dostrzec można jedynie bardzo nieliczne błędy techniczne (np. powtórzenie dwukrotnie tej samej pozycji bibliograficznej - poz. 14 i 16 na str. 509).

V. Język, styl i forma pracy

Od strony formalnej praca jest bardzo dobra. Język i styl recenzowanej pracy potwierdzają bardzo wysokie kwalifikacje naukowe Doktorantki. Pracę czyta się świetnie, jest precyzyjna językowo i spójna logicznie. Zaletą jest doskonale uporządkowanie tekstu i konsekwencja w stosowanej terminologii. Sposób argumentacji jest rzeczowy, a forma wypowiedzi komunikatywna.

Ogólnie stwierdzam, że od strony technicznej recenzowana rozprawa została przygotowana z dużą starannością. Oczywiście można w pracy dostrzec

przejęzyczenia, błędy literowe i językowe oraz interpunkcyjne (przykładami są: błąd literowy w słowie „mniejzości” w spisie treści w tytule punktu 1.5.2.2.4.; „wyspowiadane” zamiast „wypowiadane” w przypisie 5 na str. 9; nieprawidłowy znak graficzny ukośnika zamiast cudzysłowu w cytacie w przypisie 6, str. 10; „tnolingwistycznej” zamiast „etnolingwistycznej”, str. 43; „dość” zamiast „dojść” w trzecim akapicie na str. 105; „z założenie” zamiast „z założenia” w drugim akapicie na str. 107; „dotyczące” zamiast „dotycząca” w akapicie pierwszym na str. 282; zbędne „j” w ostatnim akapicie na str. 306), ale te błędy techniczne są nieliczne.

VI. Wybrane szczegółowe uwagi merytoryczne

1. Recenzowana rozprawa jest bardzo obszerna i wielowątkowa, a przy tym niezwykle inspirująca i skłaniająca do refleksji. Nie jest jednak możliwe szczegółowe odniesienie się do wszystkich podniesionych w niej ciekawych wątków merytorycznych, bez przekroczenia tradycyjnych rozmiarów recenzji pracy doktorskiej. Dlatego poniższe uwagi ograniczone zostały do kilku zaledwie wybranych kwestii.
2. Jako w pełni trafne oceniam przyjęte przez Autorkę założenie prowadzenia analizy i oceny roli tłumaczeń w funkcjonowaniu administracji publicznej z perspektywy państwa narodowego (Rozdział 1). Autorka dostrzega i uwzględnia wielojęzyczność związaną z procesem integracji europejskiej, ale słusznie jako podstawę traktuje tezę, że wielojęzyczność jest faktycznym i prawnym zjawiskiem związanym immanentnie z administracją od początku jej istnienia, a więc niezwiązanym jedynie z procesami integracji. Autorka słusznie zatem nie uległa pokusie skoncentrowania swojej uwagi jedynie na

wielopoziomowości i multicentryczności związanej z procesem integracji europejskiej.

3. W Rozdziale 2 zwraca szczególną uwagę ważny wątek dotyczący wielojęzyczności źródeł prawa Unii Europejskiej w kontekście zasady rządów prawa, jasności i pewności prawa oraz zasady uzasadnionych oczekiwań (str. 104-105). Niewystarczająco pozostawia jednak w tym miejscu ograniczenie się przez Autorkę jedynie do przytoczenia poglądów M. Solana (o wynikającej z różnorodności językowej możliwości różnego rozumienia prawa administracyjnego - różnej treści prawa administracyjnego w poszczególnych państwach członkowskich) oraz T. Schillinga (o traktowaniu jedynie jednej wersji językowej tekstu za autentyczną, a pozostałych jedynie za oficjalne tłumaczenia), ale bez wyraźnej własnej oceny tych poglądów w kontekście ochrony uzasadnionych oczekiwań.
4. Ważny jest wypowiedziany przez Autorkę w Rozdziale 2 pogląd o nienależytej ochronie uzasadnionych oczekiwań w stosowaniu prawa, które w ogóle nie zostało wydane w języku urzędowym danego państwa członkowskiego (s. 105 i nast.), nawiązujący do orzeczenia prejudycjalnego TS w sprawie C-410/09 Polska Telefonia Cyfrowa sp. z o.o. przeciwko Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
5. Wartościowe jest też zwrócenie uwagi na lingwistyczne aspekty transterytorialnego stosowania krajowych aktów administracyjnych (str. 109 i nast.).
6. Cenna i cenna jest uwaga Autorki, że w procesie tworzenia wielojęzycznego prawa administracyjnego tłumaczenie zostaje zamaskowane przez fikcję jednoczesnego tworzenia różnych wersji językowych tekstu prawnego, ekwiwalentności i identyczności tekstów autentycznych (str. 156).

7. Zaskakujące jest sformułowanie szczegółowych ustaleń znaczeniowych użytego w tytule rozprawy pojęcia „tłumaczenie” dopiero w Rozdziale 3 (str. 154 i nast.). W ten sposób Autorka przez pierwsze dwa rozdziały pozostawiła czytelnika z koniecznością wypełnienia tego pojęcia treścią zgodnie z jej krótką sugestią na temat przypisanego mu znaczenia na str. 11-12. W tym kontekście zaskakuje znacznie szersze jego rozumienie wskazane dopiero w Rozdziale 3, obejmujące nie tylko formułowanie w języku docelowym komunikatu wyrażonego w języku źródłowym i wynik tego procesu, ale również tłumaczenie rozumiane jako uzasadnianie (przekonywanie).
8. Także pojęcia „tłumaczenie prawne” i „prawnicze” oraz „tłumaczenie dla celów prawnych” i „tłumaczenie dla celów administracyjnych” oraz inne związane z nimi sposoby rozumienia tego pojęcia, rodzaje i cechy, zostały wyjaśnione dopiero w Rozdziale 3 (str. 173 i nast.). Wydaje się, że powinno to być zostało zrobione na początku, biorąc pod uwagę fakt, że dwa pierwsze rozdziały pracy już dotyczyły tłumaczeń (por. tytuł Rozdziału 1: „Tłumaczenie a język funkcjonowania administracji” i tytuł Rozdziału 2: „Tłumaczenie a wielojęzyczność administracji Unii Europejskiej”).
9. Pomimo zatytułowania punktu 3.3. Rozdziału 3 „Charakterystyka i typologia tłumaczeń dla celów prawnych i administracyjnych”, lektura tego punktu pozostawia czytelnika z brakiem pewności co miała Autorka na myśli pisząc w tytule o tłumaczeniach dla celów prawnych i administracyjnych, zwłaszcza wobec treści pierwszego zdania, że „W literaturze przedmiotu co do zasady nie wyodrębnia się tłumaczenia „administracyjnego”, uznając teksty w obiegu administracyjnym za gatunek lub rodzaj tłumaczeń prawnych i prawniczych”. Ten punkt Rozdziału 3 pracy nie jest niestety wystarczająco precyzyjny.

10. Ważny, ale niestety moim zdaniem niewystarczająco pogłębiony w pracy został wątek błędu w tłumaczeniu. Nawiązuje do tego Autorka m.in. w punkcie 3.5 Rozdziału 3 (str. 2089 i nast.), ale nie analizuje kompleksowo w kontekście tytułowego wpływu na „funkcjonowanie administracji publicznej”.
11. Przedstawione powyżej uwagi, częściowo krytyczne, nie dyskwalifikują wyjątkowej wartości naukowej recenzowanej rozprawy.
12. Imponująca jest wiedza Autorki na temat materialnego prawa administracyjnego zawierającego wątki lingwistyczne. Wielokrotnie w pracy tego dowodzi, odwołując się np. do licznych normatywnych przykładów odstępowania przez polskiego prawodawcę od rygoryzmu zasady urzędowania w języku polskim (np. str. 72 i nast.), w tym praw mniejszości narodowych i etnicznych (str. 78 i nast.), spornych lingwistycznie sformułowań w prawie unijnym (np. spór o słowo wiśnie użyte w rozporządzeniu (EWG) nr 1932/93 z 16 lipca 1993 r. ustanawiającym środki ochronne w odniesieniu do importu wiśni (str. 108 i nast.), 34 wariantów tłumaczeń wynikających z regulacji szczególnych (wymienionych na str. 158-165), procedur związanych z tłumaczeniami przewidzianych w regulacji kodeksu postępowania administracyjnego i Ordynacji podatkowej (Rozdział 5), regulacji dotyczących tłumaczeń w prawie imigracyjnym i azylowym (Rozdział 6) oraz wobec osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się w języku polskim (Rozdział 7, m.in. dotyczący ustawy o języku migowym).
13. Podkreślenia wymaga także imponująca wiedza Autorki na temat lingwistycznych wątków spornych stanowiących przedmiot orzecznictwa sądowego, w tym Trybunału Sprawiedliwości UE i polskich sądów administracyjnych (np. uwagi na str. 111 – 117 dotyczące wielojęzycznej wykładni; na str. 209-213 dotyczące transkrypcji aktów stanu cywilnego

czy też na str. 227-228 dotyczące wątpliwości prawnych związanych z wpisem na listę tłumaczy przysięgłych).

14. Zawarta w Rozdziałach 5, 6 i 7 analiza polskich normatywnych rozwiązań procesowych i materialnych dotyczących tłumaczeń w procedurze administracyjnej i sądownoadministracyjnej, a także w prawie imigracyjnym i azylowym stanowi rzetelne omówienie obecnej regulacji prawnej, ze wskazaniem jej zalet i mankamentów oraz pomysłów na pożądane kierunki modyfikacji.
15. Wartościowe są rozważania i wnioski dotyczące tłumaczeń na rzecz osób doświadczających trwale lub okresowo trudności w komunikowaniu się w języku polskim, zwłaszcza w kontekście uprawnień procesowych w postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym (Rozdział 7, str. 437 i nast.), a także uwagi de lege ferenda dotyczące nowelizacji ustawy o języku migowym (str. 413 i nast.).
16. Podsumowując stwierdzam, że przeprowadzona w dysertacji, prawidłowo ustrukturyzowana i wyczerpująca analiza zależności językowych w wielopoziomowej i multicentrycznej administracji publicznej dowiodła trafności tezy podsumowującej, że tłumaczenie jest instytucją prawną *sui generis* o znaczeniu ustrojowym (str. 475). Zasadność tej tezy Autorka prawidłowo wykazała w toku wyводу, wskazując i oceniając poszczególne determinanty prawne tłumaczeń oraz charakteryzując specyfikę tłumaczeń w poszczególnych przestrzeniach językowych administracji publicznej. Zawarte w pracy rozważania na temat tłumaczeń zasadnie zostały przeprowadzone z dwóch różnych perspektyw: tłumaczeń w procesie tworzenia wielojęzycznego prawa i wielojęzycznej wykładni oraz tłumaczeń jako instytucji realizującej prawnie określone swobody językowe. Niewystarczająco precyzyjne wydaje się jedynie

stwierdzenie, że jest to ustrojowa instytucja prawna „komplementarna względem zasady polskiego języka urzędowego i zasady wielojęzyczności Unii Europejskiej”, nie wyjaśniono bowiem dostatecznie, sposobu rozumienia sformułowania „komplementarność tłumaczenia jako instytucji prawnej” „względem zasad” w kontekście znaczenia przypisywanego (i przypisanego także w tej pracy) pojęciom „instytucja prawna” oraz „zasada”.

17. Nie sposób przecenić także twórczego wkładu Autorki w doprecyzowaniu treści i zakresu konstytucyjnej zasady polskiego języka urzędowego. Zawarte zarówno w Rozdziale 1, jak i w późniejszych rozdziałach dysertacji uwagi Autorki na ten temat stawiają tę zasadę w nowym świetle, uświadamiając potrzebę stanowczej rewizji restrykcyjnego podejścia do tej zasady.

VII. Ocena i wnioski końcowe

Na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdzam, że Pani mgr Karolina Kulińska-Jachowska wykazała się wszechstronną ogólną wiedzą teoretyczną z zakresu prawa administracyjnego i nauki administracji oraz umiejętnością samodzielnego prowadzenia pracy naukowej, przygotowując rozprawę doktorską stanowiącą oryginalne opracowanie problemu naukowego, który dotychczas nie stanowił przedmiotu odrębnego opracowania monograficznego w polskiej doktrynie prawa administracyjnego. W rozprawie zawarto ciekawą i wartościową analizę naukową tytułowego zagadnienia, z obszernym wykorzystaniem literatury przedmiotu i samodzielnym twórczym wkładem Autorki. Założone przez Autorkę cele pracy zostały z pełnym sukcesem zrealizowane. Tok wywodu jest wyjątkowo uporządkowany i logiczny. Lektura dysertacji pozostawia czytelnika z wrażeniem kompletności analizowanych

zagadnień oraz należytej głębokości argumentacji. Sformułowane w pracy wnioski są celne i inspirujące.

Przedłożona do recenzji dysertacja stanowiąc oryginalne rozwiązanie ważnego problemu naukowego, potwierdza wyjątkowe kompetencje naukowe Doktorantki. W mojej ocenie zasługuje ona na wyróżniającą ocenę. Ogromną zaletą tej pracy jest bowiem postawienie wyjątkowo celnych i cennych pytań oraz udzielenie trafnych odpowiedzi na te pytania dowodzących, że Autorka jest wnikliwą obserwatorką zjawisk prawnych i społecznych wpływających na sposób funkcjonowania administracji publicznej, rozumiejącą ich istotę i skutki oraz mającą trafną wizję obecnych niedostatków ustaleń teoretycznych i rozwiązań legislacyjnych i kierunku koniecznych zmian.

Mając powyższe na uwadze stwierdzam, że przedłożona do recenzji rozprawa doktorska Pani mgr Karoliny Kulińskiej-Jachowskiej pt.: „Instytucja tłumaczenia w funkcjonowaniu administracji publicznej”, w pełni odpowiada kryteriom określonym w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule naukowym w zakresie sztuki w zw. z art. 179 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i może stanowić podstawę dalszych stadiów przewodu doktorskiego. Wnoszę o dopuszczenie Pani mgr Karoliny Kulińskiej-Jachowskiej do publicznej obrony i o wyróżnienie recenzowanej rozprawy doktorskiej.

dr hab. prof. UJ Dorota Dąbek